

SKR har sammanställt tio lärdomar utifrån erfarenheter och kunskaper som utvecklats sedan starten av coronapandemin. Lärdomarna utgår från kommunernas erfarenheter och från de riktlinjer, råd och rekommendationer som tagits fram av Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och IVO.

1. Följ basala hygienrutiner

För att hindra spridning av smitta och skydda de äldre är det viktigt att

- personal har utbildning och träning i basala hygienrutiner,
- personal har tillgång till enkel och lättillgänglig information,
- vikarier har utbildning och tillgång till information och
- verksamheten säkerställer att följsamheten till rutiner är god.

2. Använd skyddsutrustning rätt

För att skydda personal är det viktigt att

- verksamheten har tillräckligt med skyddsutrustning,
- upphandling av skyddsmateriel fungerar,
- lagerhållning och fördelning samordnas centralt,
- verksamheten gör riskbedömningar om vilken skyddsutrustning som ska användas och när och
- personal har kunskap om hur de ska använda skyddsutrustning.

3. Underlätta fysisk distans

För att minska risken för smitta mellan brukare, och mellan brukare och anhöriga, är det viktigt att

- besöksförbud tillämpas på äldreboenden,
- verksamheten tar fram arbetssätt så att de äldre kan hålla kontakten med anhöriga på ett säkert sätt och
- verksamheten anpassar sociala aktiviteter så att brukare kan hålla fysisk distans.

4. Provtagning och smittspårning

För att upptäcka smitta behövs generös provtagning. Det är viktigt att

- verksamheten har rutiner för provtagning av brukare med misstänkt smitta,
- personal och brukare som varit i kontakt med/vistas på samma avdelning som en smittad också testas,
- verksamheten har rutiner för hur information om bekräftat smittade ska delas med personal och anhöriga,
- verksamheten har rutiner för testning inför flytt till särskilt boende och vid växelvård och
- samarbetet med regionens smittskydd fungerar väl.

5. Följ upp smittläget

För att verksamheten ska ha god överblick över smittläget behövs daglig uppdatering av

- antal smittade,
- antal avlidna och

- på vilka enheter detta gäller.

6. Tillämpa Kohortvård

För att hindra smittspridning är det viktigt att verksamheten skiljer osmittade brukare från smittade och säkerställer att personal inte går mellan sjuka och friska. Det är viktigt att

- hemtjänsten har särskilda covid-team så långt det är möjligt,
- särskilda boenden arbetar med kohortvård och
- det finns särskilda korttidsplatser för brukare med smitta.

7. Stärk samverkan lokalt och regionalt

För att samverkan ska fungera smidigt är det viktigt att

- det finns ett organiserat samarbete med vårdcentraler, sjukhus, smittskydd/vårdhygien och ideella sektor och
- medicinskt ansvarig sjuksköterska har en central roll.

8. Kommunicera tydligt

För att minska oro och hjälpa medarbetare, brukare, närstående och allmänhet att agera behövs tydlig och snabb information. Det är viktigt att

- det finns information på andra språk och i alternativa format,
- verksamheten har en god kommunikation med medarbetare,
- verksamheten har en god kommunikation med brukare och anhöriga och
- verksamheten har god kommunikation med media och vet vilka uppgifter som kan lämnas ut och inte.

9. Arbeta med nära ledarskap och effektiv krisledning

Nära ledarskap och god struktur för krisledning underlättar för personal och verksamhet.

Det är viktigt att

- chefer är tillgängliga och följer upp att personalen följer riktlinjer och rutiner,
- det finns en bra struktur för krisledning,
- det finns en funktion för omvärldsbevakning som kan hämta in nya rekommendationer och kunskapsunderlag och
- regelbundna riskanalyser görs.

10. Säkerställ god arbetsmiljö

För att personalen ska känna sig trygg är det viktigt att

- verksamheten säkerställer att personal med symptom stannar hemma,
- verksamheten har överblick över sjukfrånvaron och säkerställer att det finns tillräckligt med vikarier,
- verksamheten gör kontinuerliga riskbedömningar,
- rädsla/oro hos personal tas om hand,
- personal har möjlighet för reflektion och tillgång till samtalsstöd och
- samarbete med företagshälsovården fungerar väl.